

Tyresö kommun
Kultur- och fritidsförvaltningen
Lena Guthe
Kultursekreterare
08-5782 9403
lena.guthe@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2020-04-28

1 (4)

Diarienummer
2020/KFN 0028 007

Kultur- och fritidsnämnden

Tyresö hembygdsförenings ansökan om enstaka bidrag till bok om Tyresö torp och gårdar

Kultur- och fritidsförvaltningens förslag till beslut till kultur- och fritidsnämnden

1. Tyresö hembygdsförening beviljas ett bidrag om 320 000 kronor till produktion av bok om Tyresö torp och gårdar.
2. Beslutet finansieras inom ramen för verksamhetsområde 9 och ska belasta budgeten för 2020.
3. Tyresö hembygdsförening ska, efter att boken är utgiven, redovisa alla kostnader och intäkter för produktionen av boken. Därefter ska bidraget upp till 320 000 kronor betalas ut.

Kultur- och fritidsförvaltningen

Inger Lundin
Förvaltningschef

Lena Hellström
Enhetschef kultur, friluft och föreningsstöd

Sammanfattning

Tyresö hembygdsförening har ansökt om 320 000 kronor i bidrag för att ge ut en bok om Tyresö torp och gårdar. Föreningen avser att ge ut boken via ett bokförlag (Kulturhistoriska bokförlaget) specialiserat på denna typ av böcker för att resultatet ska bli en bok av fin kvalitet med högt läsvärde. Total budget är 420 000 kronor.

Tyresö hembygdsförening satsar 100 000 kronor i egna medel. De söker även medel ur flera kulturfonder, men svaren från dem kan dröja åtskilliga månader. Avtal med förlaget och arbetet med själva bokproduktionen kan dock inte starta förrän finansiering är säkrad.

Kultur- och fritidsförvaltningen förslår att kultur- och fritidsnämnden beviljar Tyresö hembygdsföreningen ett bidrag om 320 000 kronor till produktion av bok om Tyresö torp och gårdar.

Beskrivning av ärendet

Tyresö hembygdsförening har ansökt om 320 000 kronor i bidrag för att ge ut en bok om Tyresö torp och gårdar. Föreningen avser att ge ut boken via ett bokförlag (Kulturhistoriska bokförlaget) specialiserat på denna typ av böcker för att resultatet ska bli en bok av fin kvalitet med högt läsvärde. Total budget är 420 000 kronor.

Många av de äldre jordbruksmiljöerna har försvunnit i takt med bebyggandet av kommunen men har givit namn till skolor, vägar och hela områden: Krusboda, Myggdalen, Bollmora, Petterboda och Nyboda är några exempel.

Historien om Tyresö torp och gårdar har kopplingar till hela skärgårdsbygden och det unika innerskärgårdslandskapet. Där Tyresö slott speglar den historiska högreståndsmiljön tecknar berättelsen om torp och gårdar hela det system som krävdes för att driva ett gods. Godset har rötter i medeltiden och fanns ända

fram till 1930, då slottsområdet styckades av och donerades till Nordiska museet.

Tyresö hembygdsförening har samlat kunskap om Tyresö torp och gårdar under närmare 50 år via arkiv, personkontakter och bildletande. De har hållit föredrag, genomfört vandringar och sänt radioprogram med berättelser om tiden före det moderna samhället Bollmora som började byggas på 1960-talet.

Kulturhistoriska bokförlaget har bedömt materialet värt att ge ut i bokform och har kunskap om hela produktionsprocessen från manus till en professionellt formgiven och bildrik bok. De lämnar ett rekommendationsbrev (bifogas) men påbörjar inte arbetet förrän finansieringen är klar.

Tyresö hembygdsförening har - trots en rejäl kraftsamling - inte egna medel att bekosta en produkt av detta slag och har sökt finansiering från flera andra håll. Svarstiderna är långa. Med anledning av några nyckelpersoners höga ålder är det dock viktigt att arbetet med boken startar så snart som möjligt. Målet är att den ska bli klar i år, om möjligt.

Förvaltningen anser att boken möter en efterfrågan som funnits hos Tyresöborna i många år och rimmar väl med nämndens ambitioner beträffande informationsinsatser kring kulturmiljöerna. Arbeta pågår med exempelvis skyltar och promenadkartor.

Förvaltningen anser även att boken är ett bra sätt att samla den viktiga kunskap som snabbt försvinner i den växande kommunen och ge såväl etablerade som nyinflyttade medborgare en god förankring i historien. Boken har också ett viktigt PR-värde för kommunen. En bok om de många torpen och gårdarna som finns och har funnits genom tiderna stärker identiteten hos såväl etablerade som nyinflyttade Tyresöbor och gör dem stolta över sitt kulturarv. Kulturmiljöer av olika slag spelar också en viktig roll för friluftslivet och besöksnäringen i en tid där rekreation och semester på hemmaplan blir allt viktigare.

Eftersom det i projektet finns en viss tidsnöd, då flera av nyckelpersonerna nu har uppnått en mycket hög ålder föreslår kultur- och fritidsförvaltningen att

kultur- och fritidsnämnden bevilja Tyresö hembygdsföreningen ett bidrag om 320 000 kronor till produktion av bok om Tyresö torp och gårdar. Detta för bokförlaget ska kunna starta upp arbetet med att producera boken.

Förslaget till beslut föreslås finansieras inom ramen för verksamhetsområde 9. Eftersom boken inte kommer påverka barn och unga har ingen prövning av barnens bästa genomförts. Bokens innehåll som kunskapsbärare kan dock innebära en större förståelse för Tyresös historia och bildar en viktig kunskapsbas även för barn och unga för att förstå varifrån ortsnamnen kommer och hur kommunen vuxit fram.